

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет права та міжнародних відносин
Кафедра публічного права

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

_____ Олексій ЖИЛЬЦОВ

« ____ » _____ 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ

для студентів

спеціальності	081 Право
освітнього рівня	першого (бакалаврського)
освітньої програми	081.00.01 Право

Розробники:

Каланча Інга Георгіївна, к.ю.н., доцент кафедри публічного права Факультету права та міжнародних відносин Київського університету імені Бориса Грінченка.

Викладачі:

Каланча Інга Георгіївна, к.ю.н., доцент кафедри публічного права Факультету права та міжнародних відносин Київського університету імені Бориса Грінченка.

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри публічного права Факультету права та міжнародних відносин
Протокол від «б» лютого 2023 року № 3.

Завідувач кафедри публічного права _____ (Ганна ВЛАСОВА)

Робочу програму погоджено з керівником проектної групи освітньої програми
081.00.01 Право
2023 р.

Гарант освітньої програми _____ (Наталія СЕРГІЄНКО)

Робочу програму перевірено
2023 р.

Заступник декана _____ (Анфіса НАШИНЕЦЬ-НАУМОВА)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____). «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____). «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____). «__» _____ 20__ р., протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____). «__» _____ 20__ р., протокол №__

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання	
	денна	заочна
Місьцеве самоврядування в Україні		
<i>Вид дисципліни</i>	вибіркова	
<i>Мова викладання, навчання та оцінювання</i>	українська	
<i>Загальний обсяг кредитів / годин</i>	5/150	
<i>Курс</i>	3	3
<i>Семестр</i>	6	6
<i>Кількість змістових модулів з розподілом</i>	1	
<i>Обсяг кредитів</i>	5	5
<i>Обсяг годин, в тому числі:</i>	150	150
<i>Аудиторні</i>	70	20
<i>Модульний контроль</i>	10	
<i>Семестровий контроль</i>	30	
<i>Самостійна робота</i>	40	130
<i>Форма семестрового контролю</i>	Екзамен	Екзамен

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – є формування у студентів сучасних практичних знань, умінь і навичок щодо специфіки інституту місцевого самоврядування в контексті теоретичних і фундаментальних засад демократичного врядування..

Згідно із вказаною метою ставляться такі **завдання**:

- набуття вмінь і знань про основні ознаки та принципи місцевого самоврядування; щодо конституційно-правових засад місцевого самоврядування в Україні;
- формування вмінь та навичок практичного аналізу законодавчих актів у сфері місцевого самоврядування;
- ознайомлення студентів з перспективами розвитку законодавства, що регулює здійснення місцевого самоврядування в Україні у контексті фундаментальних засад демократичного врядування.

Завдання навчальної дисципліни передбачають формування наступних компетентностей:

Загальні компетентності (ЗК) –

ЗК-1. Здатність до абстрактного, логічного та критичного мислення, аналізу і синтезу.

ЗК-2. Здатність застосовувати знання в професійній діяльності у стандартних та окремих нестандартних ситуаціях.

ЗК-4. Знання і розуміння предмета та характеру професійної діяльності, природи етичних стандартів та здатність діяти на їх основі.

ЗК-5. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово, добре володіти правничою термінологією.

ЗК-8. Здатність проведення досліджень, уміння грамотно і точно формулювати та висловлювати свої позиції, належним чином їх обґрунтовувати, брати участь в аргументованій професійній дискусії.

ЗК-9. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК-10. Здатність бути критичним і самокритичним, визнавати та виправляти власні помилки.

ЗК-11. Вміння працювати самостійно, проявляти добросовісність, дисциплінованість, пунктуальність та відповідальність, а також працювати у команді колег за фахом.

ЗК-12. Здатність приймати неупереджені і мотивовані рішення, визначати інтереси і мотиви поведінки інших осіб, примирювати сторони з протилежними інтересами.

ЗК-13. Цінування та повага різноманітності і мультикультурності.

Фахові компетентності спеціальності (ФК) –

ФК-3. Знання стандартів правничої професії.

ФК-10. Уміння застосувати знання у практичній діяльності при моделюванні правових ситуацій.

ФК-11. Здатність визначати належні та прийнятні для юридичного аналізу факти.

ФК-12. Здатність аналізувати правові проблеми та формувати правові позиції.

ФК-13. Здатність застосовувати юридичну аргументацію.

ФК-14. Здатність виявляти проблеми правового регулювання і пропонувати способи їх вирішення, включаючи подолання юридичної невизначеності.

ФК-15. Навички логічного, критичного і системного аналізу документів, розуміння їх правового характеру і значення.

ФК-17. Навички самостійної підготовки проектів актів правозастосування.

ФК-18. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ і застосування набутих знань у професійній діяльності.

Додаткові фахові компетентності спеціалізації:

ДФК-1. Для спеціалізації «*правове забезпечення комунального врядування*» буде сформовано навички у сфері взаємодії територіальної громади із соціальними спільнотами більш високого рівня – субрегіонального, регіонального, загальнонаціонального та суміжними територіальними громадами, взаємодії органів та посадових осіб територіальної громади з органами та посадовими особами державної або регіональної, з відповідними структурами суміжних територіальних громад, а також з міжнародними інститутами, взаємодії громади з органами і посадовими особами місцевого самоврядування.

Робота студентів в Центрі місцевого самоврядування

Під час занять в Центрі з дисципліни кожен студент має бути готовим викласти свої міркування з обговорюваних питань і аргументовано відстоювати свою позицію, яка містить аналіз вимог чинного законодавства, науково-методичної літератури, розумну критику, вміння поєднувати теоретичний матеріал з практичною діяльністю працівників юридичної сфери.

Метою занять в Центрі є поглиблення й закріплення теоретичних знань, одержаних студентами на лекціях і за підсумками самостійної роботи. Під час їх проведення студенти повинні:

- аналізувати, узагальнювати та правильно застосовувати правові норми у практичній діяльності;
- складати і оформлювати документи правового характеру;
- керуватися у практичній діяльності та в поведінці правовими знаннями і переконаннями.

3. Результати навчання за дисципліною

Студент має знати та розуміти, вміти:

СГ-1. Визначати вагомість та переконливість аргументів в оцінці заздалегідь невідомих умов та обставин

СГ-3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел

СГ-6. Оцінювати недоліки і переваги аргументів, аналізуючи відому проблему

ДН-2. Використовувати різноманітні інформаційні джерела для засвоєння складних питань з певної теми

К-1. Вільно володіти письмовою та усною державною мовою, правильно вживаючи правничу термінологію

К-2. Викладати матеріал з певної проблематики таким чином, щоб розкрити зміст основних питань

К-3. Відтворювати зміст, демонструючи розуміння з основних професійних та суспільних тем

ПС-1. Належно використовувати цифрову і статистичну інформацію, отриману з першоджерел та вторинних джерел для своєї професійної діяльності

ПС-2. Вільно використовувати для професійної діяльності доступні інформаційні технології і бази даних

ПС-3. Користуватися комп'ютерними програмами у межах стандартного програмного забезпечення з використанням електронних таблиць, графіків та інших можливостей

ПС-4. Працювати в групі як учасник, формуючи власний внесок у виконання завдань групи

ПР-1. Демонструвати знання і розуміння щодо визначення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування національної правової системи

ПР-3. Демонструвати необхідні знання та розуміння суті та змісту основних правових інститутів та норм фундаментальних галузей права

ДПРН. Обґрунтування правової позиції в галузі. Готувати роз'яснення, пояснювальні записки та обґрунтування у галузі. Застосовувати спеціальну юридичну термінологію в галузі. Користуватися базами даних та інформаційними ресурсами в галузі. Застосовувати основні сучасні правові доктрини, цінності та принципи з урахуванням між інституціональних підходів враховуючи специфіку галузі. Здійснювати правозастосування в галузі. Обґрунтовувати правові позиції щодо супроводження діяльності суб'єктів господарювання, у сфері комунального врядування, складати юридичні документи щодо супроводження діяльності суб'єктів господарювання, у сфері комунального врядування.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для денної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт				
		Аудиторна				Самостійна
		Лекції	Семинари	Практичні	Лабораторні	
Змістовий модуль I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ						
ТЕМА 1. Історичні етапи виникнення місцевого самоврядування	10	2	2			6
ТЕМА 2. Поняття, ознаки, завдання та принципи місцевого самоврядування в Україні	12	2	2	2		6
Модульний контроль	2					
Разом за змістовим модулем 1	24	4	4	2		12
Змістовий модуль II. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ						
ТЕМА 3. Правове регулювання місцевого самоврядування в Україні	8	4	4	4		2
ТЕМА 4. Реформування місцевого самоврядування та децентралізація	10	2	2	4		2
Модульний контроль	2					
Разом за змістовим модулем 2	20	6	6	8		4
Змістовий модуль III. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВА ОСНОВА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ						
ТЕМА 5. Територіальна громада у системі місцевого самоврядування	10	2	2	2		4
ТЕМА 6. Поняття, порядок формування та повноваження виконавчих органів сільських, селищних, міських рад	12	2	2	4		4
ТЕМА 7. Порядок формування, організація роботи органів та посадових осіб місцевого самоврядування	16	4	4	4		4
Модульний контроль	4					
Разом за змістовим модулем 3	42	8	8	10		12
Змістовий модуль IV. МАТЕРІАЛЬНА І ФІНАНСОВА ОСНОВА ДІЯЛЬНОСТІ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ						
ТЕМА 8. Правове регулювання місцевих бюджетів	14	2	2	4		6
ТЕМА 9. Місцеві податки та збори	12	2	2	2		6
Модульний контроль	2					
Семестровий контроль	30					
Разом за змістовим модулем 4	58	4	4	6		12
Усього	150	22	22	26		40

Тематичний план для заочної форми навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт				
		Аудиторна				Самостійна
		Лекції	Семінари	Практичні	Лабораторні	
Змістовий модуль I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ						
ТЕМА 1. Історичні етапи виникнення місцевого самоврядування	17	1	1			15
ТЕМА 2. Поняття, ознаки, завдання та принципи місцевого самоврядування в Україні	17	1	1			15
Разом за змістовим модулем 1	34	2	2			30
Змістовий модуль II. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ						
ТЕМА 3. Правове регулювання місцевого самоврядування в Україні	17	1	1			15
ТЕМА 4. Реформування місцевого самоврядування та децентралізація	17	1	1			15
Разом за змістовим модулем 2	34	2	2			30
Змістовий модуль III. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВА ОСНОВА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ						
ТЕМА 5. Територіальна громада у системі місцевого самоврядування	12	1	1			10
ТЕМА 6. Поняття, порядок формування та повноваження виконавчих органів сільських, селищних, міських рад	12	1	1			10
ТЕМА 7. Порядок формування, організація роботи органів та посадових осіб місцевого самоврядування	14	2	2			10
Разом за змістовим модулем 3	38	4	4			30
Змістовий модуль IV. МАТЕРІАЛЬНА І ФІНАНСОВА ОСНОВА ДІЯЛЬНОСТІ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ						
ТЕМА 8. Правове регулювання місцевих бюджетів	22	1	1			20
ТЕМА 9. Місцеві податки та збори	22	1	1			20
Разом за змістовим модулем 4	44	2	2			40
Усього	150	10	10			130

5. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ

ТЕМА 1. Історичні етапи виникнення місцевого самоврядування

Виникнення та розвиток місцевого самоврядування в Європі. Громадянське самоврядування за часів Київської Русі. Магдебурзьке право. Військово-адміністративне самоврядування і полково-сотенний устрій Української козацької держави. Місцеве самоврядування на українських землях у складі Російської імперії (XVIII - початок XX ст.). Місцеве управління в Україні за радянських часів

Основні поняття теми: громадянське самоврядування, магдебурзьке право, місцеве самоврядування, управління.

Рекомендовані джерела: [8,9,10, 11]

ТЕМА 2. Поняття, ознаки, завдання та принципи місцевого самоврядування в Україні
Поняття місцевого самоврядування. Ознаки місцевого самоврядування. Завдання місцевого самоврядування. Принципи місцевого самоврядування.

Основні поняття теми: поняття, завдання, ознаки, принципи, місцеве самоврядування.

Рекомендовані джерела: : [8,9,10, 11]

Змістовий модуль II. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ

ТЕМА 3. Правове регулювання місцевого самоврядування в Україні

Конституційно-правова основа місцевого самоврядування в Україні. Міжнародно-правове регулювання місцевого самоврядування. Національне законодавство, що регулює діяльність органів місцевого самоврядування.

Основні поняття теми: Конституція України, місцеве самоврядування, хартія, конвенція, закон, нормативно-правовий акт.

Рекомендовані джерела: [1,2,3,4,5-7]

ТЕМА 4. Реформування місцевого самоврядування та децентралізація

Історія процесу децентралізації в Україні. Мета та завдання реформи. Зміст реформи. Результати реформи децентралізації станом на 2020 рік. Перспективи реформування місцевого самоврядування

Основні поняття теми: реформування, децентралізація, місцеве самоврядування, територіальна громада, об'єднання територіальних громад.

Рекомендовані джерела: [1-7, 8,9,10]

ТЕМА 5. Територіальна громада у системі місцевого самоврядування

Поняття та основні ознаки територіальної громади. Види територіальних громад. Статут територіальної громади. Порядок об'єднання територіальних громад. Порядок співробітництва територіальних громад.

Основні поняття теми: територіальна громада, село, селище, місто. Об'єднання територіальних громад

Рекомендовані джерела: [1-7, 8,9,10, 11]

ТЕМА 6. Поняття, порядок формування та повноваження виконавчих органів сільських, селищних, міських рад

Порядок формування рад. Повноваження сільської селищної, міської ради: загальна та виключна компетенція. Повноваження виконавчих органів сільських, селищних, міських рад. Повноваження сільського, селищного, міського голови. Повноваження районної, обласної ради. Повноваження районної в місті ради. Особливості організації та проведення сесії ради. Діяльність постійних та тимчасових контрольних комісій ради. Діяльність та повноваження депутата ради. Секретар сільської, селищної, міської ради .Виконавчий комітет сільської, селищної, міської, районної у місті ради .Відділи, управління та інші виконавчі органи сільської, селищної, міської, районної у місті ради.

Основні поняття теми: виконавчі ради, сільські ради, селищні ради, виконавчий комітет, сесія

Рекомендовані джерела: [1-7, 8,9,10]

ТЕМА 7. Порядок формування, організація роботи органів та посадових осіб місцевого самоврядування

Загальна характеристика органів та посадових осіб місцевого самоврядування. Повноваження старости. Діяльність та повноваження голова районної, обласної, районної у місті ради. Діяльність, повноваження заступника голови районної, районної у місті ради та першого заступника, заступника голови обласної ради. Президія (колегія) та виконавчий апарат районної, обласної ради. Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування.

Основні поняття теми: органи місцевого самоврядування, посадові особи місцевого самоврядування, голова ради, заступник голови ради.

Рекомендовані джерела : [1-7, 8,9,10, 11]

Змістовий модуль IV. МАТЕРІАЛЬНА І ФІНАНСОВА ОСНОВА ДІЯЛЬНОСТІ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ

ТЕМА 8. Правове регулювання місцевих бюджетів

Право комунальної власності територіальних громад. Формування бюджету територіальних громад. Доходи та видатки територіальних громад. Збалансування місцевих бюджетів

Основні поняття теми: комунальна власність, бюджет, доходи, видатки, субсидії, дотації, субвенції.

Рекомендовані джерела : [1-7, 8,9,10, 11]

ТЕМА 9. Місцеві податки та збори

Поняття місцевих податків та зборів. Види місцевих податків та зборів. Податок на майно. Єдиний податок. Збір за місця для паркування транспортних засобів. Туристичний збір.

Основні поняття теми: податок, збір, податок на майно, єдиний податок, збір за місця для паркування транспортних засобів, туристичний збір.

Рекомендовані джерела : [1-7, 8,9,10, 11]

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

для денної форми навчання

№ з/п	Вид діяльності студента	Макс. кількість балів за одиницю	Зм.Модуль 1		Зм.Модуль 2		Зм.Модуль 3		Зм.Модуль 4	
			Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид
1	Відвідування лекцій	1	2	2	3	3	4	4	2	2
2	Відвідування семінарських занять	1	2	2	3	3	4	4	2	2
3	Відвідування практичних занять	1	1	1	4	4	5	5	3	3
4	Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	1	5
5	Робота на семінарських заняттях	10	2	20	3	30	4	40	2	20
6	Робота на практичних заняттях	10	1	10	4	40	5	50	3	30
7	Виконання модульної контрольної роботи	25	1	25	1	25	2	50	1	25
	Макс. кількість балів за видами поточного контролю (МВ)	-		65		110		158		87
	Разом					420				
	Коефіцієнт					0,143				
	Підсумковий бал проміжного контролю					60				
	Екзамен					40				
	Підсумковий бал					100				

для заочної форми навчання

№ з/п	Вид діяльності студента	Макс. кількість балів за одиницю	Зм.Модуль 1		Зм.Модуль 2		Зм.Модуль 3		Зм.Модуль 4	
			Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид	Кільк. одиниць до розрахунку	Макс. кількість балів за вид
1	Відвідування лекцій	1	1	1	1	1	2	2	1	1
2	Відвідування семінарських занять	1	1	1	1	1	2	2	1	1
3	Виконання завдань для самостійної роботи	5	1	5	1	5	1	5	1	5
4	Робота на семінарських заняттях	10	1	10	1	10	2	20	1	10
	Макс. кількість балів за видами поточного контролю (МВ)	-		17		17		29		17
	Разом					80				
	Коефіцієнт					0,75				
	Підсумковий бал проміжного контролю					60				
	Екзамен					40				
	Підсумковий бал					100				

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Питання, що виносяться на самостійне опрацювання

1. Проаналізуйте основні етапи розвитку вітчизняного місцевого самоврядування.
2. Охарактеризуйте методологічні засади територіальної основи та концепції місцевого самоврядування.
3. Охарактеризуйте основні об'єктивні передумови виникнення місцевого самоврядування як форми народовладдя.
4. Визначте специфіку місцевого самоврядування в контексті публічної влади.
5. Визначте основні ознаки та принципи місцевого самоврядування.
6. Проаналізуйте поняття місцевого самоврядування: сучасні вітчизняні та світові підходи.
7. Визначте основні ознаки та принципи місцевого самоврядування.
8. Проаналізуйте відображення теоретичних засад місцевого самоврядування у чинному законодавстві України.
9. Проаналізуйте основи законодавства у сфері місцевого самоврядування.
10. Визначте проблеми імплементації Європейської хартії місцевого самоврядування.
11. Охарактеризуйте місцеве самоврядування як необхідність функціонування демократичного суспільства.
12. Визначте основи законодавства у сфері місцевого самоврядування.
13. Проаналізуйте зміст статей Конституції України, пов'язаних із місцевим самоврядуванням.
14. Визначте положення Закону України "Про місцеве самоврядування в Україні".

Критерії оцінювання

Бал	Критерій
5	студент засвоїв теоретичний матеріал, який винесений на самостійну роботу, застосування для оформлення результатів самостійної роботи не тільки рекомендованої, а й додаткової літератури та творчого підходу; чітке володіння понятійним апаратом, теорією; вміння використовувати їх для виконання конкретних практичних завдань, розв'язання ситуацій. Оформлення результатів самостійної роботи повинно бути логічним та послідовним.

3-4	студент засвоїв теоретичний матеріал з відповідної теми який винесений на самостійну роботу, та наявне вміння орієнтуватися в ньому, усвідомлене застосування знань для розв'язання практичних задач. Оформлення виконаного завдання з самостійної роботи має бути послідовним.
1-2	студент не повністю засвоїв тему для самостійного опрацювання не досконало володіє основними поняттями та положеннями навчальної дисципліни, невпевнено орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, непереконливо відповідає, додаткові питання викликають невпевненість або відсутність знань.
0	студент не опанував навчальний матеріал з відповідної теми для самостійного опрацювання, не знає основних понять і термінів наукової дисципліни, не орієнтується в першоджерелах та рекомендованій літературі, відсутнє наукове або логічне мислення.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Виконання модульних контрольних робіт здійснюється в письмовому вигляді з використанням різних завдань. Модульний контроль знань студентів здійснюється після завершення вивчення навчального матеріалу змістового модуля.

Критерії оцінювання

Бал	Критерії
24-25	Студент вирішив всі завдання абсолютно вірно і повно дав відповіді на питання як теоретичного, так і практичного характеру. Логічно і послідовно аргументував і виклав свою точку зору.
20-23	Студент вирішив завдання з 1 помилкою, відповідь на питання містить повне розгорнуте, правильне та обґрунтоване викладення матеріалу, допущено 2-3 помилки при вирішенні практичних завдань.
15-19	Студент правильно і повно вирішив більшість, але не всі завдання, відповідь на запитання є не повністю аргументованою; допускає незначні неточності
10-14	Студент правильно вирішив половину завдань; думка викладена з порушенням логіки подання матеріалу. Студент правильно вирішив ситуацію, проте не зовсім слушно аргументує її, або враховує не всі, а деякі умови ситуації. Вирішує декілька завдань поверхнево.
5-9	Студент вирішив трохи менше половини завдань; може дати визначення юридичного поняття. Відповідь на запитання дає неповно і поверхнево.
0-4	Студент не вирішив більшість завдань або вирішив неправильно; відповіді на питання є неповними; неправильно обґрунтовує своє рішення.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Навчальні досягнення студентів з дисципліни оцінюються за модульно-рейтинговою системою, в основу якої покладено принцип поопераційної звітності, обов'язковості модульного контролю, накопичувальної системи оцінювання рівня знань, умінь та навичок на семінарських заняттях та під час виконання самостійної роботи, розширення кількості підсумкових балів до 100.

Семестровий контроль знань студентів здійснюється у формі екзамену.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Зародження, становлення й розвиток вітчизняних форм місцевого самоврядування.
2. Періодизація місцевого самоврядування в Україні.
3. Теорії місцевого самоврядування
4. Основні ознаки та принципи місцевого самоврядування.
5. Система місцевого самоврядування.

6. Матеріальна та фінансова основи місцевого самоврядування.
7. Гарантії місцевого самоврядування, його органів та посадових осіб.
8. Поняття та основні ознаки територіальної громади.
9. Види територіальних громад.
10. Статут територіальної громади.
11. Порядок об'єднання територіальних громад.
12. Порядок співробітництва територіальних громад.
13. Загальна характеристика органів та посадових осіб місцевого самоврядування.
14. Повноваження сільської селищної, міської ради: загальна та виключна компетенція.
15. Повноваження виконавчих органів сільських, селищних, міських рад.
16. Повноваження сільського, селищного, міського голови.
17. Повноваження районної, обласної ради.
18. Повноваження районної в місті ради.
19. Порядок формування, організація роботи органів та посадових осіб місцевого самоврядування
20. Служба в органах місцевого самоврядування.
21. Загальні положення про службу в органах місцевого самоврядування.
22. Основні принципи служби в органах місцевого самоврядування.
23. Право на службу в органах місцевого самоврядування.
24. Державна політика щодо служби в органах місцевого самоврядування.
25. Прийняття на службу в органи місцевого самоврядування.
26. Класифікація посад в органах місцевого самоврядування.
27. Місцеве самоврядування в місті Києві.
28. Організаційно-правова основа здійснення місцевого самоврядування та виконавчої влади в місті Києві.
29. Посадові особи органів місцевого самоврядування та виконавчої влади в місті Києві, їх функції та повноваження.
30. Київський міський голова.
31. Матеріальна і фінансова основа місцевого самоврядування в місті Києві.
32. Гарантії забезпечення містом Києвом столичних функцій.
33. Особливості взаємодії органів місцевого самоврядування та органів виконавчої влади в місті Києві з іншими органами влади, підприємствами, представництвами.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1-34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. Навчально-методична карта дисципліни

для денної форми навчання

Разом: 150 год., із них: лекції – 22 год., семінарські заняття – 22 год., практичні заняття – 26 год., модульний контроль – 10 год., самостійна робота – 40 год., семестровий контроль – 30 год

Тижде нь	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ (65 б)		Змістовий модуль II. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ (110 б)			Змістовий модуль III. ОРГАНІЗАЦІЙНО- ПРАВОВА ОСНОВА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ (158 б)			Змістовий модуль IV. МАТЕРІАЛЬНА І ФІНАНСОВА ОСНОВА ДІЯЛЬНОСТІ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ (87 б)		
Лекції (теми, бали)	<i>Л1 (1б)</i>	<i>Л2 (1б)</i>	<i>Л3 (1б)</i>	<i>Л4 (1б) Л5 (1б)</i>		<i>Л6 (1б) Л7 (1б)</i>	<i>Л8(1б) Л9 (1б)</i>			<i>Л10 (1б) Л11 (1б)</i>	
Семінарсь кі заняття (теми, бали)	<i>С1 11 б</i>	<i>С2 11 б</i>	<i>С3 11 б</i>	<i>С4 11 б</i>	<i>С5 11 б</i>	<i>С6 11 б</i>	<i>С7 11 б</i>	<i>С8 11 б</i>	<i>С9 11 б</i>	<i>С10 11 б</i>	<i>С11 11 б</i>
Практичні заняття (теми, бали)		<i>П1 11 б.</i>	<i>П2 11 б. П3 11 б.</i>	<i>П4 11 б.</i>	<i>П5 11 б.</i>	<i>П6 11 б. П7 11 б.</i>	<i>П8 11 б.</i>	<i>П9 11 б.</i>	<i>П 10 11 б.</i>	<i>П11 11 б. П12 11 б.</i>	<i>П13 11 б.</i>
Модульні КР	<i>МКР № 1 - 25балів</i>		<i>МКР № 2 - 25балів</i>			<i>МКР № 3 - 25балів МКР № 4 - 25балів</i>			<i>МКР № 5 - 25балів</i>		
СР (бали)	5 балів		5 балів			5 балів			5 балів		
Підсумков ий контроль (вид, бали)	<i>Екзамен 40балів</i>										

для заочної форми навчання

Разом: 150 год., із них: лекції – 10 год., семінарські заняття – 10 год., самостійна робота – 30 год.,

Тижде нь	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI
Модулі (назви, бали)	Змістовий модуль I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ПРО МІСЦЕВЕ САМОВРЯДУВАННЯ (17 б)		Змістовий модуль II. ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ (17 б)			Змістовий модуль III. ОРГАНІЗАЦІЙНО- ПРАВОВА ОСНОВА МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ (29 б)			Змістовий модуль IV. МАТЕРІАЛЬНА І ФІНАНСОВА ОСНОВА ДІЯЛЬНОСТІ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УКРАЇНІ (17 б)		
Лекції (теми, бали)	<i>Л1 (1б)</i>		<i>Л2(1б)</i>			<i>Л3 (1б) Л4 (1б)</i>				<i>Л5 (1б)</i>	
Семінарсь кі заняття (теми, бали)	<i>С1 11 б</i>		<i>С2 11 б</i>				<i>С3 11 б</i>	<i>С4 11 б</i>		<i>С5 11 б</i>	
СР (бали)	5 балів		5 балів			5 балів			5 балів		
Підсумков ий контроль (вид, бали)	<i>Екзамен 40балів</i>										

8. Рекомендовані джерела

Базові

1. Конституція України від 28 червня 1996 р. // Відомості Верховної Ради України. – 1996. – № 30. – Ст. 141.
2. Закон України про місцеве самоврядування в Україні // Відом. Верховної Ради України. – 1997. – № 24. – С. 379–429.
3. Закон про місцеве самоврядування в Україні: Наук.-практ. комент. / В.І. Батрименко, В.І. Борденюк, Г.В. Виноградова та ін.; В.Ф. Отришко та ін.; Ін-т законодавства Верховної Ради України. - К., 1999. - 367 с.
4. Виборчий кодекс України : Закон України від 19.12.2019 № 396-IX// Відомості Верховної Ради України. — 2020 р., № 7, / № 8, № 9 /, стор. 5, стаття 48.
5. Закон України про ратифікацію Європейської хартії місцевого самоврядування // Уряд. кур'єр. - 1997. - 24 лип.

Додаткові

6. Чернеженко, О. М. Місцеве самоврядування в Україні та державах-учасниках ЄС: конституційне регулювання й організаційні моделі : монографія / Чернеженко О. М. ; Нац. акад внутр. справ. - Київ : Ліра-К, 2018. - 379 с.
7. Державне будівництво і місцеве самоврядування в Україні: підруч. для студентів юрид. спец. ВНЗ / [Бодрова І. І. та ін.] ; за ред. д-ра юрид. наук, проф. С. Г. Серьогіної ; Нац. юрид. ун-т ім. Ярослава Мудрого. - 4-те вид., перероб. та допов. - Харків : Право, 2017. - 389 с.
8. Місцеве самоврядування в Україні: євроінтеграційний шлях: колект. монографія / [Артеменко А. Г. та ін.] ; за заг. ред. д-ра наук з держ. упр., проф. Руслана Плюща. - Київ : РІДНА МОВА, 2016. - 805 с.
9. Місцеве самоврядування в Україні: історичні витоки, становлення та перспективи: монографія / В. А. Овчаренко. - Київ : Логос, 2014. - 911 с.
10. Актуальні проблеми становлення та розвитку місцевого самоврядування в Україні: колект. моногр. / В.О. Антоненко, М.О. Баймуратов, О.В. Батанов та ін.; за заг. ред. : В.В. Кравченка, М.О. Баймуратов, О.В. Батанов. - К. : Атіка, 2007. - 864 с.
11. Андресюк Б. П. Місцеве самоврядування в сучасній Україні: проблеми і перспективи / Б. П. Андресюк ; НАН України ; Ін-т нац. відносин і політології. - К. : Інформ.-видав. центр, 1997. - 222 с.
12. Біленчук П.Д. та ін. Місцеве самоврядування в Україні. Муніципальне право: Навч. посіб. для вищ. навч. закл. / П.Д. Біленчук, В.В. Кравченко, М.В. Підмогильний; Європ. ун-т управління, безпеки та інформ.-прав. технологій; Т-во науковців по сприянню муніцип. реформі. - К.: Атіка, 2000. - 304 с.
13. Борденюк В. Деякі проблеми становлення та розвитку місцевого самоврядування у містах з районним поділом // Право в Україні. - 2001. - № 2. - С. 53-57.
14. Борденюк В. Співвідношення органів державної влади та органів місцевого самоврядування / В. Борденюк // Зб. наук. пр. УАДУ / за заг. ред. В. І. Лугового, В. М. Князева. - К. : Вид-во УАДУ, 2002. - Вип. 2. - С. 347-363.
15. 6. Всесвітня Декларація про місцеве самоврядування // Місцеве самоврядування. -1997. - № 1. - С. 95-97.
16. Гураль П. Статут територіальної громади як джерело муніципального права / П. Гураль // Вісн. Львів. нац. ун-ту ім. Івана Франка. - Львів, 2001. - Вип. 36. - (Серія юрид.).
17. Дністрянський М. Чи потрібно реформувати адміністративно-територіальний устрій України ? (політико-географічний погляд) // Політ. Думка. – 2001. – № 1–2.
18. Європейська хартія місцевого самоврядування // Європейська хартія місцевого самоврядування та розвиток місцевої і регіональної демократії в Україні. – К.: Крамар, 2003. – С. 71–78.
19. Жовнірчик Я. Ф. Місцеве самоврядування та адміністративно-територіальний устрій України // Актуальні проблеми державного управління: Зб. наук. пр. – Д.: ДРІДУ НАДУ, 2004. – Вип. 4 (18). – С. 254–273.
20. Жовнірчик Я. Ф. Проблеми формування дієздатних і самодостатніх територіальних громад // Упр. сучас. містом. – 2004. – № 2(16). – С. 97–102.

21. Закон України про службу в органах місцевого самоврядування // Офіц. вісник України. - 2001. - № 6. - С. 6-47.
22. Закон України про статус депутатів місцевих рад // Відом. Верховної Ради України. - 2002. - № 40. - Ст. 290.
23. Іванова Т. В. Організація місцевого самоврядування в Україні : навч. посіб. / Т. В. Іванова. - К. : ВД "Професіонал", 2005. - 112 с.
24. Козюра І. В. Місцеве самоврядування в Україні. Становлення та еволюція : навч. посіб. / І.В. Козюра, О.Ю. Лебединська. - Ужгород : Патент, 2003.-224с.
25. Конституція України : Прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р. // Відом. Верховної Ради України. - 1996. - № 30. - Ст. 141.
26. Кравченко В. В. Конституційні засади місцевого самоврядування в Україні (основи муніципального права) : навч. посіб. / В. В. Кравченко, М. В. Пітцик. - К. : [б. і.], 2001. - 176 с.
27. Територіальна організація влади в Україні. Опорний конспект до дистанційного курсу / В.М. Вакуленко, О.С. Ігнатенко, О.М. Коваль, В.С. Колтун. - К., 2004. - 80 с.
28. Удовиченко В. П. Новітні моделі соціально-економічного розвитку міст в умовах формування ринкових відносин / В. П. Удовиченко. - К. : Заповіт, 2003. - 340 с.